

Unió de Pagesos condueix l'últim intent del Govern per desencallar el Xerta-Sénia

→ Tècnics de l'IRTA intenten encara convèncer pagesos del primer sector, els més reticents a participar en el projecte

→ El principal argument és la necessitat de millorar la producció davant l'amenaça del canvi climàtic

TORTOSA O.M.J.

El sindicat agrari Unió de Pagesos i el departament d'Agricultura de la Generalitat han tancat, aquesta setmana, amb una jornada tècnica, una campanya per captar regants a Catalunya, adjudicada fa un any al sindicat, i posar en marxa el canal Xerta-Sénia a les Terres de l'Ebre; un projecte estigmatitzat per l'ombra d'un hipotètic transvasament a Castelló que, pel que s'ha vist, es va fonamentar en l'antic canal franquista sense afinar en la previsió de la demanda real d'aigua dels pagesos de la zona i sense tindre en compte que molts d'aquests agricultors ja regaven amb aigua dels seus pous. Si més no al Baix Ebre, on més està costant l'adhesió dels pagesos. En aquest primer sector, que fa cinc anys que hauria d'haver entrat en funcionament, encara no hi ha ni un cens clar dels pagesos interessats en regar amb aigua del canal, a preus d'entre 1.231 euros i 2.436 euros per hectàrea en funció de si és reg de suport o ple reg.

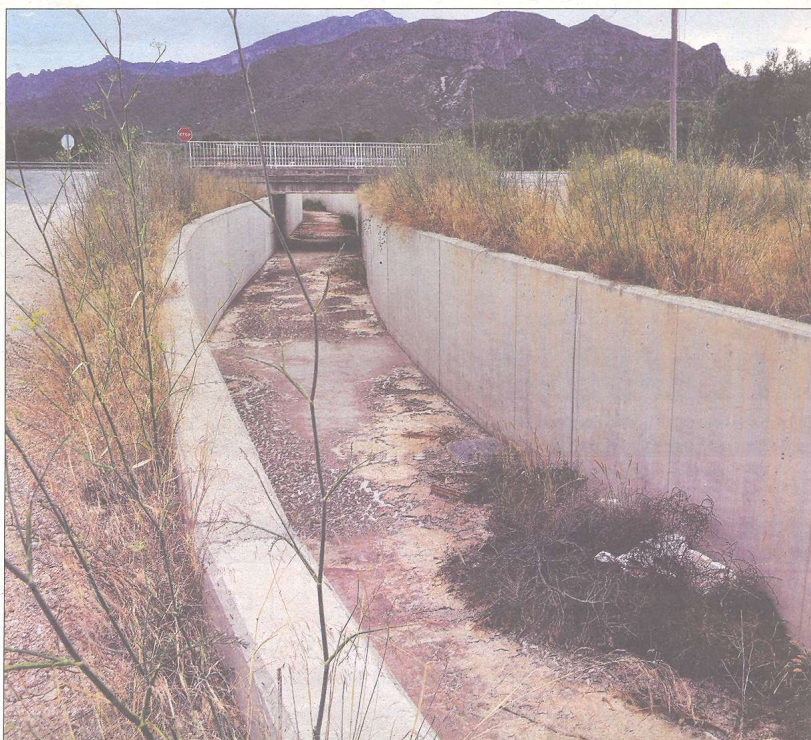
Durant els darrers dos mesos, amb l'aplicació d'un pla conduït per UP,

Si s'adhereixen entre 200 i 500 hectàrees es podria començar a regar cap a finals del 2017

s'han fet reunions amb pagesos de Xerta, Aldover, Roquetes i l'àmbit de Tortosa (Jesús, els Reguers i Vinallop) en un últim intent de convèncer prou pagesos, elaborar-ne un cens fidel i desencallar una obra en la qual s'han invertit uns 100 milions d'euros i per la qual han apostat sense excepció tots els governs de la Generalitat. Fa just dos anys, en declaracions a aquesta publicació, la direcció general de Desenvolupament Rural de l'últim govern de Mas avisava que no bombaria aigua, captada de

l'Ebre abans de l'assut de Xerta, si no hi havia inscrit un 75% de les més de 1.500 hectàrees del primer sector d'un regadiu que, en total, abarca més de 16.000 hectàrees. Ara, el Govern ha rebaixat els requisits en un últim intent de no fer el ridícul amb el Xerta-Sénia. Així ho transmeten tant el nou coordinador territorial d'UP, Hilari Curto, cap visible de l'acceptació plena del Xerta-Sénia per part d'un sindicat que va ser bel·ligerant amb el projecte en l'època de Joan Montesó, com el president de la Comunitat de Regants del Xerta-Sénia, Lluís Cortiella, si bé tampoc es posen exactament d'acord entre ells. Curto parla de 200 o 300 hectàrees necessàries per arrancar i Cortiella eleva aquesta xifra fins a les 400 o 500; en qualsevol cas, amb un mínim de compactació, és a dir, no excessivament disseminades.

O COMENÇAR PEL MONTSIÀ Cortiella també anuncia que si no és possible arribar a aquesta xifra, es pot començar pel Montsià, on municipis com, "sobretot Santa Bàrbara", però també la Galera, Godall o Mas de Barberans estarien molt interessats en regar. El president del regadiu anima els pagesos a gaudir de condicions de finançament avantatjoses (entre 10 i 20 euros al mes per tornar un préstec personal a 10 anys a un interès del 2,5%, revela). "El primer sector és el més difícil per l'edat [gent gran] dels propietaris perquè són explotacions petites de secà i perquè moltes finques ja tenien reg, però s'ha de tindre en compte, per exemple, que amb les altes temperatures actuals ja s'està assecat molta oliva", alerta Curto, que posa l'accent en que amb el canal en operació seria diferent. Per això, en les reunions de les últimes setmanes i en la jornada que es va fer el 4 de juliol a l'hotel Corona de Tortosa, amb l'assistència d'un centenar de pagesos a cada sessió, UP i l'executiu han intentat transmetre les bondats del regadiu; concretament, en el cas de la jornada tècnica, de la conversió a regadiu de varietats tan vinculades

Estat actual d'un tram del primer sector del canal principal del Xerta-Sénia. / NÚRIA CARO

tradicionalment al secà com l'olivera, el garrofer o l'ametller, un cultiu que fa la puja arreu per l'increment de la demanda mundial.

En el cas concret de l'ametller, el tècnic de l'IRTA Joan Girona va assenyalar l'increment de producció que representa la introducció del regadiu a les finques i l'augment de beneficis. Així, s'estima que una finca de secà produeix uns 225 quilos d'ametlles per hectàrea amb un benefici de 400 euros hectàrea, mentre que una de regadiu en produeix 3.500 quilos i els beneficis s'enfilen fins als 9.250 euros. El seu company de l'Institut català de recerca, Xavier Miarnau, va mirar d'introduir un argument convincent amb la comparativa entre l'Estat espanyol, amb un 90% d'ametller de secà que produiria unes 51.600 tones anuals en 547.000 hectàrees, i els Estats Units, que amb aigua i un cultiu d'alta densitat produeix més ametlla, fins a 840.000 tones, en molt menys terreny (307.000 hectàrees). ■

DESTACAT

"Una oportunitat per al país"

■ Tot i que la xarxa principal del canal fins al Mas de Barberans ja està feta (faltaria la continuació del canal fins a Ulldesona), el Xerta-Sénia està pendent de tindre prou demanda per fer les conduccions fins a les finques. Si el projecte se'n surt respecte al primer sector, Cortiella calcula que es podria encarregar un projecte adaptat a la demanda i fer arribar l'aigua a les primeres parcel·les a finals del 2017. "Cal la implicació de la pagesia, si no perdrem una oportunitat per a aquest territori", va obrir Cortiella la jornada de Tortosa, en què els tècnics van projectar el Xerta-Sénia com una gran oportunitat econòmica per a Catalunya. El missatge va comptar amb l'aval del nou director dels serveis territorials d'Agricultura, Ferran Cid, que després de prendre possessió del seu càrrec ja va opinar que el Xerta-Sénia és compatible amb un millor cabal ambiental per a l'Ebre. Tècnics de l'IRTA, a més a més, van plantejar la qüestió en termes d'interès nacional per incrementar la capacitat d'autoabastament alimentari de Catalunya i per dotar el sector del camp català i ebrenc de més garanties de producció davant la sequera i un canvi climàtic que provocaria pluja més irregular i més anys secs, segons Jordi Girona. Girona també va esgrimir altres arguments. Va reivindicar la pagesia i l'aportació del reg a l'alimentació i al manteniment del territori (finques que si no es converteixen a regadiu, seran abandonades per poc rendiment), així com una pagesia econòmicament sostenible, "no a base de subvencions", i un reg el màxim d'eficient possible: "No podem continuar fent maçanes a 69 litres d'aigua per maçana quan, aplicant tots els coneixements que tenim, ens en podem sortir amb 32 litres".